

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317211756
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2317211756.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/X, A., zastúpený: Občianske združenie OPOS, IČO: 51147688, A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o zaplatenie 4.601,03 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 26Csp/133/2017-288 zo dňa 25. júna 2020, vo výroku I. a III., takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. p o t v r d z u j e a v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania m e n í tak, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 29,5%.
- II. Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 929,64 eur do 3 dní, výrokom II. vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a výrokom III. súd žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 28%.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z., § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 28.09.2006 bola medzi žalobcom ako spotrebiteľom a dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. 800047986, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý revolving v celkovej výške 5137,87 eur (karta klienta), pričom žalobca žalovanému zaplatil celkovo 9825,35 eur, pričom časť platieb bola vykonaná dobrovoľnými platbami žalobcu, časť bola vykonaná formou zrážok zo mzdy žalobcu.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že je nesporným, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a spotrebiteľský úver, na ktorý je nutné aplikovať v čase jeho uzatvorenia účinný právny predpis, a to z.č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom k 28.09.2006. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g) z.č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať RPMN, v opačnom prípade je úver bezúročný a bez poplatkov. Predmetná zmluva pozostáva formálne z dvoch strán jedného listu, pričom prvá z nich sa člení na dve časti, a to žiadosť žalobcu ako dlžníka o poskytnutie revolvingového úveru (návrh zmluvy) a druhá časť je označená ako „údaje o schválenom úvere“, z právneho hľadiska ide o akceptáciu resp. prijatie zmluvy. Podmienkou platného vzniku zmluvného vzťahu je, aby medzi

zmluvnými stranami došlo ku konsenzu ohľadne podstatných náležitostí zmluvy. Zo zmluvy je pritom zrejmé, že medzi stranami v danom prípade nedošlo ku konsenzu ohľadne RPMN, nakoľko v návrhu zmluvy (podpísaného žalobcom 25.09.2006) je RPMN 72,19%, časti prijatia zmluvy je RPMN rozdielna, a to vo výške 68,74%. Argument žalovaného o tom, že RPMN uvedená v návrhu zmluvy je predpokladanou výškou RPMN, je irelevantný, nakoľko uvedená skutočnosť nevyplýva ani len z označenia údaju (v oboch prípadoch ide o RPMN). Vzhľadom na uvedený rozdiel v údaji o RPMN súd konštatuje, že ku konsenzu ohľadne tejto zmluvnej náležitosti medzi stranami dôjsť nemohlo, na základe čoho v danom prípade údaj o RPMN absentuje, čo v konečnom dôsledku spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru. Vzhľadom na vyššie konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je nesporným, že preplatok žalobcu na sume skutočne poskytnutého úveru predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu, t.j. rozdiel medzi žalobcom zaplatenou sumou 9825,35 eur a skutočne poskytnutým úverom 5137,87 eur je 4687,48 eur, čo je výška bezdôvodného obohatenia sa žalovaného, ktorý uvedenú sumu od žalobcu prijal napriek tomu, že na toto plnenie právny dôvod nemal a mal by ju vydať podľa ust. § 456 OZ žalobcovi. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania mal súd za to, že v danom prípade je nutné aplikovať subjektívnu premlčaciu dobu podľa ust. § 107 ods. 1 v spojitosti s objektívnou trojročnou premlčacou dobou a v rámci skúmania momentu, kedy sa žalobca o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedel, súd vychádzal z vyjadrenia žalobcu o tom, že o síce o zrážkach zo mzdy mal a mohol mať vedomosť hneď od počiatku ich vykonávania, avšak rozhodujúca je existencia jeho reálnej vedomosti, ku ktorej podľa vyjadrenia žalobcu došlo až vo februári 2017 (oznámenie dcéry žalobcu), z čoho je preukázané, že o vzniku bezdôvodného obohatenia mal žalobca vedomosť od februára 2017, od ktorého začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Jej trvanie je však ust. § 107 ods. 2 prvej časti súvetia limitované uplynutím trojročnej objektívnej premlčacej doby. Vo vzťahu k objektívnej desaťročnej premlčacej dobe podľa ust. § 107 ods. 2 OZ sa súd priklonil k právnej argumentácii žalovaného a mal za to, že žalobca v danom prípade nepreukázal úmysel žalovaného bezdôvodne sa na jeho úkor obohatiť, pričom ním použitá argumentácia by znamenala ničím nepodložený všeobecný predpoklad o úmysle a nekalých praktikách žalovaného. Súd nemal dôvod nestotožniť sa s argumentáciou KS v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/530/2015, 14 Co/637/2015, teda že žalobca musí preukázať, že žalovaný skutočne vedel alebo musel vedieť, že sa obohacuje na úkor žalobcu. Vzhľadom na uvedené je objektívna premlčacia doba trojročná a plynie od momentu, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc z prehľadu platieb mal súd za to, nepremľčanými sú len splátky úveru vykonané už formou zrážok zo mzdy do troch rokov pred podaním žaloby na súd, t.j. od 05.05.2014. Podľa prehľadu ide o splátky poradovo na č.l. 81, 82 označené ako splátka č. 91 až splátka č. 129, celkovo 38 splátok vo výške po 77,47 eur, čo predstavuje 2943,86 eur nepremľčaného bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu, v ktorej časti súd žalobe vyhovel. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Súd vyhovel žalobe v časti ešte nepriznanej sumy bezdôvodného obohatenia, t.j. v časti rozdielu medzi celkovým nepremľčaným bezdôvodným obohatením vo výške 2943,86 eur a skorším rozsudkom už priznanou sumou 2014,22 eur, teda v sume 929,64 eur.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, kde vzhľadom na úspech žalobcu v miere 64%, po zohľadnení úspechu žalovaného (36%) súd žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 28%. Súd pri výpočte vychádzal z celkovo žalobou žiadanej istiny vo výške (po zmene žaloby) 4601,03 eur, pričom žalobca bol v konaní úspešný vo vzťahu k istine vo výške celkovo 2943,86 eur.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Odvolateľ považuje za podstatné, že súd mal najskôr vysvetliť, z akého ustanovenia zákona vychádza a na základe čoho považuje údaj o RPMN za dohodnuteľný údaj. V súvislosti so závermi súdu o tom, že nedošlo k dohode RPMN poukazuje na to, že žiadny zákon ani nepredpokladá, že pôjde o údaj dohodovaný stranami zmluvy. Údaj o RPMN sa v zmysle žiadneho zákona dohodnúť nedá. Ani zákon č. 258/2001 Z.z. a ani iný právny predpis neurčujú, že pôjde o dohodnutý údaj, ale o vypočítaný ukazovateľ. Zákon určuje iba to, kedy sa tento údaj má vypočítať - v čase uzavretia zmluvy o úvere (a nie napríklad v čase podania žiadosti o úver, čo sa súd mylne domnieval ak vychádzal z toho, že medzi stranami sporu nedošlo k dohode o RPMN, pretože žalobca navrhol iný údaj a žalovaný v prijatí návrhu uviedol zasa iný). Ak teda tento údaj nie je možné dohodnúť, potom sa nedá použiť ani ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Závery súdu prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nezaobierajú tým, či ide o dohodnuteľný údaj alebo nie. Z rozsudku tak nevyplývajú žiadne dôvody, podľa ktorých mal za preukázané že ide o dohodnuteľný údaj. Tvrdí preto, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o tom, že nedošlo k dohode o RPMN, lebo na tomto údaji sa strany podľa relevantného znenia príslušných právnych noriem dohodnúť ani nemohli. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 258/2001 Z.z., teda

by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, potom by porušil zákon č. 258/2001 Z.z. Porušenie by práve vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhol“ žalobca v oboch zmluvných vzťahoch. Pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona. Z napádaného rozsudku nie je zjavné ani to, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že otázka „dohody“ o RPMN nebola zo strany súdu ani len posúdená v tom smere, či zákonná úprava takúto dohodu pozná a predpokladá. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov. RPMN nepredstavuje predmet záväzku; je to iba informácia určená spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/839/2016 zo dňa 29.06.2016 a na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 25Co/2/2019. Žalovaný ďalej namieta aj postup súdu a jeho závery, podľa ktorých sa subjektívna premlčacia doba má počítvať od februára 2017, lebo vtedy sa žalobca mal údajne dozvedieť o bezdôvodnom obohatení od svojej dcéry. Táto skutočnosť nebola preukázaná v konaní, čiže súd prvej inštancie ju nemal ani vziať do úvahy.

Žalovaný napáda aj výrok o náhrade trov konania, pretože súd prvej inštancie nezohľadnil základný fakt, a to že žalobca zaviniel zastavenie konania v časti žaloby o zaplatenie 3702,22 Eur. V tejto časti žaloby nemal žalobca úspech, rovnako ani v časti žaloby prevyšujúcej čiastky priznané napádaným rozsudkom a rozsudkom skorším.

Žalovaný navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napádanom rozsahu, žalobu zamietol v napadnutej časti a žalovanému priznal náhradu trov konania.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania (§ 388 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom rozhodovania súdu prvej inštancie (po čiastočnom späťvzatí žaloby) zostal nárok na zaplatenie 4.651,03 eur. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a uložil žalovanému povinnosť na zaplatenie sumy 929,64 eur, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie (ide o rozdiel medzi nepremičaným bezdôvodným obohatením vo výške 2.943,86 eur a už priznanou sumou 2.014,22 eur) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovaný napadol vyhovujúci výrok, pričom dôvodil, že súd dospel k nesprávnemu záveru o tom, že nedošlo k dohode o RPMN a nesúhlasil s tým, že subjektívna premlčacia doba sa má počítvať od februára 2017, nesúhlasil ani s výrokom o náhrade trov konania, pretože súd prvej inštancie nezohľadnil zavinenie zastavenia konania žalobcom o zaplatenie 3.702,22 eur.

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov

súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom zmluvu označenú ako „Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8000047986, podpísaná dňa 25.09.2006. V časti 5. zmluvy „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere (vyplňte): požadovaná výška úveru (v Sk; predstavuje aj celkovú sumu splátok úveru, úrokov a poplatku za uzatvorenie zmluvy): 84.024, Splatnosť úveru (počet/splatnosť): 36/14, poskytnutá čiastka (v Sk): 42.012, mesačná splátka vrátane úroku (v Sk): 2.334, RPMN za úver (v %) 72,19, poplatok za uzatvorenie zmluvy (v Sk) 1.500. Žalovaný sa v časti 6. „Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“ zaviazal poskytnúť žalobcovi úver (úverový limit) vo výške 84.024 Sk. Splatnosť úveru (počet/splatnosť): 36/14, poskytnutá čiastka (v Sk): 42.012, mesačná splátka vrátane úroku (v Sk): 2.334, RPMN za úver (v %) 68,74, poplatok za uzatvorenie zmluvy (v Sk) 1.500.

11. Pokiaľ ide o vyhovujúcu časť rozsudku, je rozhodujúcim opierajúc sa o ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, vychádzajúc pritom z toho, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má povinnú zákonom predpísanú písomnú formu (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv). V danom prípade bolo pritom preukázaným a nesporným, že žalobca na tlačive žalovaného predložil žalovanému žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru zo dňa 25.09.2006 v časti 5, ktorá obsahovala RPMN rozdielnu od schváleného úveru. Na túto žiadosť zareagoval žalovaný vyplnením dovtedy nevyplnenej časti 6 predmetnej žiadosti - zmluvy nazvanej „Údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevyplňte)“. Keďže údaje o schválenom revolvingovom úvere, obsahujú rozdielne údaje oproti žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru v časti výšky RPMN za úver (v žiadosti 72,19% a v schválení 68,74%), nebolo možné toto prijatie návrhu zo strany žalovaného obsahujúce zmeny, považovať za účinné a konečné, ale v zmysle citovaného § 44 Občianskeho zákonníka ho bolo nevyhnutné považovať za odmietnutie návrhu v dotknutej časti a za nový návrh adresovaný žalovaným žalobcovi. Vzhľadom na to bolo potom pre platné dojednanie obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyhnutné, aby žalobca tento nový návrh účinne v písomnej forme prijal, k čomu podľa výsledkov vykonaného dokazovania nedošlo. Jeho mlčanie alebo jeho nečinnosť samé o sebe neznamenajú prijatie nového návrhu. Zmluva je totiž viacstranný právny úkon, ktorý vzniká konsenzom ako úplným a bezpodmienečným prijatím návrhu. Text úverovej zmluvy tak fakticky obsahuje 2 rozdielne údaje o RPMN, pričom ani jeden sa účinne nestal súčasťou zmluvy, z čoho treba vyvodiť, že zmluva o úvere riadne uvedenie RPMN neobsahuje.

12. Na uvedenom závere pritom nič nemení obsah bodu 12. danej zmluvy, podľa ktorého riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami bola uzatvorená zmluva..., ktorý nerieši prijatie návrhu so zmenami. Vyššie popísaný postup uzatvárania a podpisovania zmluvy, pre rozpor so zákonom nemožno ani považovať za riadny. Ani skutočnosť, že podľa bodu 2.1 Zmluvných dojednaní dlžník mal súhlasiť s tým, aby veriteľ schválil iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v žiadosti, nemení nič na uvedenom závere, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, ktorý vyžaduje akceptáciu zmeneného návrhu zo strany pôvodného navrhovateľa, k čomu v danom prípade nedošlo. V danej veci pritom nie je rozhodujúce, či údaj o RPMN v spotrebiteľskej zmluve o úvere je alebo nie je predmetom dohody zmluvných strán ako argumentuje odvolateľ, ale že je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Na doplnenie odvolací súd dodáva, že v zmysle § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou;... (pričom, ako už bolo uvedené vyššie, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať zo zákona povinne písomnú formu). Keďže potom v danom prípade žalobca nesporne a preukázateľne podpísal iba žiadosť o poskytnutie úveru dňa 25.09.2006, a k schváleniu úveru došlo až doplnením údajov o schválenom revolvingovom úvere žalovaným dňa 25.09.2006 a žalobca tento v podstate sčasti nový návrh zmluvy o úvere nepodpísal, predmetná zmluva o úvere, nebola v zmenenej časti platne písomne uzavretá, pričom jej uzavretie konkludentným spôsobom je v danom prípade vylúčené (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

14. Vychádzajúc z vyššie uvedeného vzhľadom na to, že v písomne uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola účinne obsiahnutá náležitosť a to RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), v zmysle súdom prvej inštancie, aplikovaného § 4 ods. 5 uvedeného zákona, je v dôsledku toho potrebné predmetný spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

15. Žalovaný v odvolaní namieta aj postup súdu a jeho závery, podľa ktorých sa subjektívna premlčacia doba má počítat' od februára 2017, lebo vtedy sa žalobca mal údajne dozvedieť o bezdôvodnom obohatení od svojej dcéry. Táto skutočnosť podľa odvolateľa nebola v konaní preukázaná, čiže súd prvej inštancie ju nemal ani vziať do úvahy.

16. Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

17. Podľa § 151 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné (odsek 1). Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (odsek 2).

18. Právna úprava v ustanovení § 150 Civilného sporového poriadku zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 Civilného sporového poriadku). V zmysle citovaného ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné. Právna úprava Civilného sporového poriadku vychádza zo zásady kontradiktórnosti civilného procesu, z ktorej vyplýva nevyhnutnosť aktivity procesných strán v prípade uplatňovania alebo bránenia svojho práva. Z princípu kontradiktórnosti konania ďalej vyplýva, že súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení, ale naopak, nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Iba účinne popreté skutkové tvrdenie sa považuje za sporné. K popretiu skutkového tvrdenia protistrany, v danom prípade žalovanej, môže dôjsť prostriedkami jeho procesnej obrany.

19. Závery súdu prvej inštancie o skutkovom stave konvenujú tvrdeniam žalobcu v žalobe. Žalovaný počas konania na súde prvej inštancie tvrdenia žalobcu ohľadne začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby zákonným spôsobom nepoprel. Správne si preto súd prvej inštancie osvojil skutkový stav v zmysle vyjadrení žalobcu a z takto zisteného skutkového stavu pri meritórnom rozhodnutí vychádzal.

20. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Ako už bolo uvedené vyššie, z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu prvej inštancie na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie.

21. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje

právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

24. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

25. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku vo vyhovujúcom výroku I. ako vecne správny potvrdil.

26. Ďalej zostal predmetom prieskumu odvolacieho súdu i napadnutý výrok III. o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie v rozsudku napadnutom odvolaním (mimo iného) vo výroku o nároku na náhradu trov konania konštatoval, že žalobca mal v predmetnej veci čiastočný čistý úspech 28%, vychádzal z úspechu žalobcu 64% po zohľadnení úspechu žalovaného 36%, súd vychádzal z celkovej požadovanej sumy 4.601,03 eur a žalobca bol úspešný vo výške 2.943,86 eur.

27. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

29. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. Civilného sporového poriadku, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

31. V ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 Civilného sporového poriadku náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

32. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zoberal žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

33. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnuť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

34. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

35. V preskúmvanej veci bola predmetom žaloby požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 8.353,25 eur, žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 3.702,22 eur a následne súd priznal žalobcovi 2.943,86 eur, vo zvyšku nárok zamietol. Odvolací súd posudzujúc správnosť napadnutého výroku o trovách konania konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, pretože nezohľadnil zavinenie žalobcu v časti 3.702,22 eur s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Odvolací súd konštatuje, že žalobca zaviniel zastavenie konania v časti sumy 3.702,22 eur a v tejto sume bol žalobca neúspešný, čo malo vplyv na výpočet podľa ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku konečný čistý úspech žalovaného 29,5% (64,75% hrubý úspech žalovaného - 5.409,39:8.353,25 x100 mínus 35,25% hrubý úspech žalobcu), a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,5%. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s ustanovením § 388 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 29,5%. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

36. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku tak, že v podstate plne úspešnému žalobcovi nepriznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonomiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, že žalobcovi žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).